

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΥΤΗ ΔΕ ΘΑ ΞΕΧΑΣΤΕΙ...

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΕΞΟΡΙΣΤΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΧΙΟΥ 1948-1949

ΣΑΒΒΑΤΟ **11/7**
19.30

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΑΓΙΟΥ ΘΩΜΑ (7^ο)

- ▶ Αποκαλυπτήρια μνημείου της ΚΕ του ΚΚΕ
- ▶ Θα μιλήσει η **Χριστίνα Σκαλούμπακα**, μέλος της ΚΕ του ΚΚΕ
- ▶ Βιβλιοπαρουσίαση

Στρατής Δουνιάς, μέλος του Τμ. Ιστορίας της ΚΕ του ΚΚΕ
Γιάννης Αμπαζής, παράρτημα Χίου της ΠΕΑΕΑ-ΔΣΕ

- ▶ Μουσικοαφηγηματικό αφιέρωμα στις εξόριστες γυναίκες.

Νέον γυναικοφορτίον

Αισίως ο άριθμός των έκτοπιζομένων ένταθθα γυναικων άνήλθον εις 773 Μεταξύ αυτών είναι και ή γυνή του Τζίμα ύπουργού εις την ψευδοκυβέρνησιν Μάρκου, και ή γυνστή κομμουνίστρια ήθοποιός Ντιριντάουα.

Μεταγωγή έξοριστων Γυναικων

Διά του άπ «Σοφία Τόγια» μετήχθησαν και ένεκλεισθησαν εις τήν ένταθθα στρατόπεδον έξοριστων 13 γυναίκες.

Αφίξεις Γυναικοφορτίου
Μετεφέρθησαν 43 γυναίκες διά τήν ένταθθα στρατόπεδον έξοριστων.

Νέον Γυναικοφορτίον

Μετεφέρθησαν προχθές διά του άπ «Ηλιούπολις» 12 έξόριστοι διά τήν ένταθθα στρατόπεδον έξοριστων γυναικων.

Και νέον φορτίον

Με τήν άτμόπλοιον «Σοφία Τόγια» μετεφέρθησαν χθές 14 γυναίκες διά τήν ένταθθα στρατοπεδον έξοριστων γυναικων.

ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Μεταφορά έξοριστων γυναικων
Μετήχθησαν και ένεκλεισθησαν εις τήν ένταθθα στρατόπεδον 22 έξόριστοι γυναίκες έκ διαφόρων έπαρχιων τής Ελλάδος.

Γυναικοφορτία....

Με αυτό τήν χαρακτηρισμό «υποδέχονταν» ο κιακός τύπος της εποχής τις γυναίκες, έξόριστες στο νησί από όλη την Ελλάδα.

Ως «φορτίο», πρώτα και κύρια, όμως, τις αντιμετώπιζε τήν κράτος των βιομηχάνων, των τραπεζιτών και των εφοπλιστών, τήν αστικό κράτος, σε μια περίοδο που έδινε μάχη για να εξασφαλίσει τήν κυριαρχία του έναντι τήν λαού που μετά τήν διώξιμο τήν κατακτητή έδινε μάχη και πάλι με μπροστάρη τήν ΚΚΕ για να κερδίσει ο λαός τήν ζωή και τήν κοινωνία που είχε ανάγκη. Γι' αυτό έστειλε στην έξορία και στις φυλακές δεκάδες χιλιάδες αγωνιστές και αγωνίστριες προκειμένου, και

με αυτό τήν τρόπο, να λυγίσει και να αποκόψει από τήν στήριγματα και εφεδρείες τήν Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας (ΔΣΕ).

Στη Χίο από τις 17 Μαρτίου 1948 έως τις 13 Απριλίου 1949, γράφτηκε μια από τις πιο συγκλονιστικές και ένδοξες σελίδες τήν ριζοσπαστικού γυναικείου κινήματος στην Ελλάδα. Χιλιάδες γυναίκες –γιαγιάδες, μάνες, κόρες, νέφες, ακόμη και μικρά παιδιά– βρέθηκαν δέσμιες ενός ανήκουστου ταξικού διωγμού. Ήταν «ανταρτοοικογένειες», συγγενείς των μαχητών τήν ΔΣΕ, αλλά και «επικίνδυνες» γυναίκες τήν βιοπάλης και τήν πνεύματος: εργάτριες, δασκάλες, γιατρίνες, επιστημόνες, ηθοποιοί και δημοσιογράφοι.

Το «έγκλημά» τους ήταν η συμμετοχή τους στην αντίσταση στη φασιστική και ιμπεριαλιστική βαρβαρότητα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου μέσα από τις γραμμές του ΚΚΕ, του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, της ΕΠΟΝ και της Εθνικής Αλληλεγγύης, αλλά και η άρνησή τους να αποδεχτούν μεταπολεμικά την επάνοδο στην πολιτική και οικονομική εξουσία των βιομηχάνων και των τραπεζιτών. Αρπαγμένες βίαια από τους τόπους τους, μεταφέρθηκαν στη Χίο, όπου η αστική κρατική εξουσία επιχείρησε μάταια να κάμψει το φρόνημά τους, μετατρέποντας τους Στρατώνες, το σχολείο του Αγίου Θωμά και τις Αποθήκες στο Ριζάρι σε τόπο μαρτυρίου. Στο στρατόπεδο της Χίου, η βία και η τρομοκρατία της κρατικής

Στιγμιότυπο από την καθημερινή ζωή στο Δημοτικό Σχολείο Αγ. Θωμά

εξουσίας ήταν καθημερινό βίωμα, επηρεάζοντας κάθε έκφανση της ζωής των γυναικών: τη στέγαση, τη διατροφή, την έλλειψη νερού, την υποτυπώδη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Όμως, οι εξόριστες γυναίκες απάντησαν με τη δύναμη της συλλογικής συνείδησης και της οργανωμένης αλληλεγγύης, μετατρέποντας το κάτεργο σε ένα αληθινό «Κάστρο Αντίστασης».

Η συντροφικότητα και η βαθιά πίστη στον τελικό σκοπό, τον σοσιαλισμό, τους έδωσαν την αντοχή να κοιτάξουν κατάματα τον ταξικό εχθρό κωρίς να υποχωρήσουν.

Στρατώνες, από την επίσκεψη του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού 2/7/1948

Στρατώνες, κτίριο Α΄. Οι ανταρτοοικογένειες

Η ιστορία των εξόριστων γυναικών στη Χίο δεν ανήκει απλώς στο παρελθόν, αποτελεί ζωντανή πηγή έμπνευσης για το σήμερα και το αύριο. Σήμερα που η αστική προπαγάνδα και ο ομορτισμός επιχειρούν με κάθε μέσο να αναθεωρήσουν την Ιστορία και να αμαυρώσουν την ηρωική πορεία του ΔΣΕ, η διάδοση της ιστορικής αλήθειας αποτελεί επιτακτικό χρέος.

Για κάθε εργαζόμενο, νέο, για όλο το λαό που έρχεται αντιμέτωπος με τις σάπιες αξίες και την εκμετάλλευση της καπιταλιστικής εξουσίας καθημερινά, η ηρωική πάλη του λαού μας την περίοδο 1940-1949 αποτελεί φάρο.

Ειδικά σήμερα, που ο πόλεμος φουντώνει στη γειτονιά μας και μεγαλώνει συνεχώς η επικίνδυνη εμπλοκή της χώρας μας για τα συμφέροντα της αστικής τάξης, ο αγώνας του ΔΣΕ και το παράδειγμα των αλύγιστων εξόριστων γυναικών της Χίου μας διδάσκουν ότι η συλλογική οργάνωση και η ανυποχώρητη και ασυμβίβαστη με την πολιτική του κεφαλαίου πάλη είναι ο μόνος δρόμος.

Φωτίζουν, μαζί με την πολιτική πρόταση του ΚΚΕ, τη διέξοδο για τις νέες, νικηφόρες ταξικές αναμετρήσεις του μέλλοντος, για την οικοδόμηση μιας νέας κοινωνίας χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, τον σοσιαλισμό - κομμουνισμό.